

Bijlage 1 Uitkomsten septembercirculaire 2025 t.b.v. informeren Raad

Uitkomsten septembercirculaire 2025

Op Prinsjesdag, dinsdag 16 september 2025, is de gemeentefonds septembercirculaire 2025 gepubliceerd. Zoals gebruikelijk is het effect hiervan voor Rotterdam niet meegenomen in de Tweede herziening 2025/Begroting 2026, vanwege de timing van publicatie is dit praktisch niet mogelijk. De Tweede herziening 2025/Begroting 2026 is gebaseerd op de meicirculaire 2025.

Om deze reden wordt u via deze weg separaat geïnformeerd over de belangrijkste effecten van de septembercirculaire ten opzichte van de Tweede herziening 2025/Begroting 2026.

Financiële en juridische consequenties/aspecten

De aanpassingen die voortkomen uit de septembercirculaire 2025 die betrekking hebben op het lopende begrotingsjaar 2025 worden doorgaans verwerkt in de jaarrekening. De ontvangen compensatie voor tekorten in 2023 en 2024 voor Jeugdzorg (Rotterdam ontvangt € 34,4 mln) geeft aanleiding tot een mutatie in de Eindejaarsbrief 2025.

Uitkomsten van de septembercirculaire 2025 die betrekking hebben op 2026 en latere jaren worden meegenomen in de Eerste herziening 2026.

Ten slotte: Op zijn vroegst twee jaar na afsluiting van een boekjaar wordt de definitieve hoogte van het gemeentefonds vastgesteld. Schommelingen kunnen zich nog in alle jaren voordoen, onder andere door veranderingen van waarden van maatstaven en daadwerkelijke declaraties van gemeenten op het BTW-compensatiefonds (BCF).

Toelichting ontwikkeling algemene uitkering

Op basis van de septembercirculaire 2025 wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds in 2025 met € 10 mln naar boven bijgesteld. Dit komt enerzijds door een hogere landelijke onderbesteding op het Btw-compensatiefonds (BCF) 2025 van € 5,2 mln die wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Daarnaast is sprake van een bijstelling van maatstaven en uitkeringsfactor van € 4,8 mln. Het totale effect van de septembercirculaire op de omvang van de algemene uitkering in het gemeentefonds is licht positief in 2026 (€ 1,8 mln) en negatief in 2027-2029 (€ 2,6 - 3,2 mln). Dit komt doordat de loon- en prijscompensatie voor 2026 (het accres) e.v. naar beneden wordt bijgesteld op basis van de meest recente CPB-raming. Dit effect kan gedeeltelijke worden opgevangen door actualisatie van de reservering voor indexatie voor 2027 e.v. en met volume-ontwikkelingen. Het gemeentefonds wordt nogmaals bijgesteld in de decembercirculaire 2025, eventuele mee- of tegenvallers die daaruit voortkomen voor 2025 vallen ten gunste/laste van de algemene middelen.

Het accres voor 2026 e.v. wordt opnieuw bijgesteld op basis van de voorjaarsraming van het CPB (te verwachten in februari of maart 2026). Deze raming dient als basis voor de meicirculaire 2026 en de door de gemeente Rotterdam gehanteerde (inflatie)cijfers voor 2027 e.v.

Toelichting taakmutaties, decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In de septembercirculaire zijn een aantal taakmutaties (wijziging van taken in de algemene uitkering) en decentralisatie- en integratie-uitkeringen geactualiseerd. De spelregel/gedraglijn in Rotterdam is om de actualisaties te verrekenen met de desbetreffende programma's, tenzij niet noodzakelijk. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- **Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024:** Het demissionaire kabinet heeft besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk in 2025, voor Rotterdam komt dit neer op €

34,4 mln in 2025. Deze middelen worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds. Het voornemen is om de nog in te vullen lobbyreeks zorg in 2026 te verlagen. Deze middelen worden betrokken bij de Eerste Herziening 2026.

- **Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE):** De bestaande SPUK CDOKE is omgezet naar een decentralisatie-uitkering voor 2026. In totaal wordt er € 666 mln beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan de taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid, voor Rotterdam komt dit neer op € 23,7 mln in 2026.
- **Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen:** Het kabinet stelt eenmalig € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober, voor Rotterdam komt dit neer op € 2,2 mln in 2025.
- **Rijksbijdrage Beschut Werk (via IU participatie):** In de periode 2025-2027 wordt in totaal € 110 mln beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Naar verwachting zal vanaf 2028 de benodigde wetswijziging in werking treden, hierna zullen de extra middelen onderdeel worden van het budget voor de bijstand en loonkostensubsidies. Voor Rotterdam komt dit neer op in totaal € 4,1 mln verdeeld over 2025 t/m 2027.
- **Volume-indexatie 2026 Beschermd Wonen:** Er wordt structureel € 14,9 mln toegevoegd aan de Integratie Uitkering Beschermd wonen voor volume-ontwikkelingen. Hiermee wordt voor de volume indexatie beschermd wonen aangesloten bij de groei van het accres. Voor Rotterdam komt dit neer op € 1,0 mln structureel.
- **Implementatie Participatiewet in balans:** Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt er € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Er wordt € 55,5 miljoen beschikbaar gesteld in de periode 2025-2030 ten behoeve van de implementatie van deze wet. Voor Rotterdam komt dit neer op € 2,7 mln in 2025 en € 1,1 mln in 2026.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering dan wel decentralisatie- en integratie-uitkeringen in circulaires worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer.